HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a opta)

17 decembrie 2009 *

În cauza C-586/08,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de Tribunale amministrativo regionale del Lazio (Italia), prin decizia din 9 iulie 2008, primită de Curte la 29 decembrie 2008, în procedura

Angelo Rubino

împotriva

Ministero dell'Università e della Ricerca,

CURTEA (Camera a opta),

compusă din doamna C. Toader, președinte de cameră, domnii K. Schiemann (raportor) și P. Kūris, judecători,

* Limba de procedură: italiana.

avocat general: domnul N. Jääskinen,
grefier: domnul R. Grass,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru domnul Rubino, de F. Brunello, avvocato;

— pentru guvernul italian, de doamna G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de doamna F. Quadri, avvocato dello Stato;

— pentru guvernul elen, de doamnele E. Skandalou și S. Vodina, în calitate de agenți;

— pentru guvernul slovac, de doamna B. Ricziová, în calitate de agent;

— pentru Comisia Comunităților Europene, de domnii H. Støvlbæk și L. Prete, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 3 alineatul (1) litera (c) CE și a articolului 47 alineatul (1) CE, precum și a Directivei 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale (JO L 255, p. 22, Ediție specială, 05/vol. 8, p. 3).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între domnul Rubino, pe de o parte, și Ministero dell'Università e della Ricerca (Ministerul Învățământului Superior și al Cercetării, denumit în continuare „ministerul"), pe de altă parte, referitor la respingerea de către acesta din urmă a cererii domnului Rubino de a fi înscris pe lista deținătorilor titlului de aptitudine științifică națională (denumită în continuare „AȘN") întocmită de minister.

Cadrul juridic

Directiva 2005/36

3 Directiva 2005/36 realizează o reorganizare și o raționalizare a dispozițiilor directivelor anterioare și înlocuiește, printre altele, Directiva 89/48/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1988 privind sistemul general de recunoaștere a diplomelor de învățământ superior acordate pentru formarea profesională cu durata minimă de trei ani (JO 1989, L 19, p. 16, Ediție specială, 05/vol. 2, p. 76) și Directiva 92/51/CEE a Consiliului din 18 iunie 1992 privind cel de al doilea sistem general de recunoaștere a formării profesionale, de completare a Directivei 89/48 (JO L 209, p. 25, Ediție specială,

05/vol. 2, p. 212). Potrivit considerentului (14) al Directivei 2005/36, reformarea efectuată de aceasta nu afectează mecanismul de recunoaștere stabilit prin Directivele 89/48 și 92/51.

4 Din articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2005/36 reiese că aceasta se aplică oricărui resortisant al unui stat membru care dorește să exercite o „profesie reglementată" într-un stat membru, altul decât cel în care și-a obținut calificările profesionale.

5 Articolul 3 alineatul (1) literele (a) și (b) din Directiva 2005/36 cuprinde următoarele definiții:

„În sensul prezentei directive, se înțelege prin:

(a) «profesie reglementată»: o activitate sau un ansamblu de activități profesionale al căror acces, exercitare sau una dintre modalitățile de exercitare este condiționată, direct sau indirect, în temeiul unor acte cu putere de lege și al unor acte administrative, de posesia anumitor calificări profesionale; utilizarea unui titlu profesional limitată prin acte cu putere de lege și prin acte administrative la titularii unei anumite calificări profesionale constituie în special o modalitate de exercitare. […]

(b) «calificări profesionale»: calificările atestate printr-un titlu de calificare, un atestat de competență prevăzut la articolul 11 litera (a) punctul (i) și/sau experiență profesională".

6 Articolul 11 din Directiva 2005/36 este intitulat „Niveluri de calificare”. Acest articol prevede, la litera (a) punctul (i):

„În scopul aplicării articolului 13, calificările profesionale se grupează în funcție de următoarele niveluri descrise în continuare:

(a) atestat de competență eliberat de o autoritate competentă din statul membru de origine, desemnată în temeiul actelor cu putere de lege și al actelor administrative din respectivul stat membru, pe baza:

(i) […] unui examen special fără formare prealabilă […]”.

7 Articolul 13 din Directiva 2005/36, intitulat „Condiții de recunoaștere”, prevede la alineatul (1):

„Atunci când, într-un stat membru gazdă, accesul la o profesie reglementată sau exercitarea acesteia este condiționat(ă) de posesia unor calificări profesionale determinate, autoritatea competentă a respectivului stat membru acordă accesul la respectiva profesie și dreptul de exercitare a acesteia, în aceleași condiții ca cele pentru cetățenii săi, solicitanților care posedă atestatul de competență sau titlul de calificare prevăzut de un alt stat membru pentru a avea acces la aceeași profesie sau pentru a avea dreptul de a o exercita pe teritoriul său.

Atestatele de competență sau titlurile de calificare trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

[…]

(b) să ateste un nivel de calificare profesională cel puțin egal cu nivelul imediat inferior celui necesar în statul membru gazdă, astfel cum se prevede la articolul 11.”

Reglementarea națională

8 La 6 noiembrie 2007 a fost adoptat Decretul legislativ nr. 206 de punere în aplicare a Directivei 2005/036/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale, precum și a Directivei 2006/100/CE, care adaptează anumite directive referitoare la libera circulație a persoanelor ca urmare a aderării Bulgariei și a României (decreto legislativo n. 206 – Attuazione della direttiva 2005/36/CE relativa al riconoscimento delle qualifiche professionali, nonché della direttiva 2006/100/CE che adegua determinate direttive sulla libera circolazione delle persone a seguito dell'adesione di Bulgaria e Romania, supliment ordinar la GURI nr. 261 din 9 noiembrie 2007, denumit în continuare „Decretul legislativ nr. 206/2007”).

9 Cu toate acestea, potrivit interpretării efectuate de instanța de trimitere, acest decret legislativ nu este aplicabil în ceea ce privește profesia de cadru didactic universitar.

10 În Italia nu sunt necesare niciun titlu de calificare și nicio experiență profesională pentru a avea acces la această profesie.

11 Procesul de selecție a cadrelor didactice universitare este reglementat în Italia prin Legea nr. 230 privind noile dispoziții referitoare la cadrele didactice și la cercetătorii universitari și privind abilitarea guvernului în vederea reorganizării angajării cadrelor didactice universitare (legge n. 230 – Nuove disposizioni concernenti i professori e i ricercatori universitari e delega al Governo per il riordino del reclutamento dei professori universitari) din 4 noiembrie 2005 (GURI nr. 258 din 5 noiembrie 2005, denumită în continuare „Legea nr. 230/2005”), precum și prin Decretul legislativ nr. 164 privind reforma reglementării referitoare la angajarea cadrelor didactice universitare, în conformitate cu articolul 1 alineatul 5 din Legea nr. 230 din 4 noiembrie 2005 (decreto legislativo n. 164 – Riordino della disciplina del reclutamento dei professori universitari, a norma dell'articolo 1, comma 5 della legge 4 novembre 2005, n. 230) din 6 aprilie 2006 (GURI nr. 101 din 3 mai 2006, denumit în continuare „Decretul legislativ nr. 164/2006”).

12 Potrivit articolului 1 alineatele 5-9 din Legea nr. 230/2005:

„5. În vederea realizării reformei reglementării referitoare la angajarea cadrelor didactice universitare, prin asigurarea unei selecții adaptate în raport cu natura funcțiilor care trebuie îndeplinite, guvernul este abilitat să adopte, în termen de șase luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi și cu respectarea autonomiei instituțiilor universitare, unul sau mai multe decrete legislative, urmând următoarele principii și criterii directoare:

a) înaintea datei de 30 iunie a fiecărui an, ministrul educației, învățământului universitar și cercetării inițiază, prin decret, pentru fiecare sector și pentru fiecare disciplină științifică, proceduri având ca obiect acordarea titlului de [AȘN], în mod distinct pentru categoria profesorilor ordinari și pentru cea a profesorilor asociați, stabilind în special:

1) modalitățile de definire a numărului maxim de persoane care pot obține titlul de [AȘN] pentru fiecare categorie și pentru fiecare disciplină, în funcție de nevoile existente; acest număr, indicat de universități, este majorat cu un coeficient de maximum 40 %, finanțarea sa fiind garantată, cu precizarea că titlul de [AȘN] nu implică dreptul de acces la posturile universitare; sunt de asemenea definite procedurile și termenele referitoare la convocarea în vederea

participării la examenele de aptitudine care se vor desfășura în cadrul universităților, precum și cele referitoare la desfășurarea și la finalizarea acestor examene, asigurându-se publicitatea actelor și a deciziilor adoptate de comisiile de evaluare; pentru fiecare disciplină, va trebui să se propună deținătorilor titlului de [AȘN], pentru fiecare categorie, cel puțin un post în cursul unei perioade de cinci ani;

[…]

6. Candidații care au fost considerați apți și care nu au fost convocați în urma procedurilor deja organizate sau cei ale căror dosare au fost aprobate continuă să beneficieze de titlul de [AȘN] timp de cinci ani de la momentul acordării acestuia. Ocuparea posturilor de profesor ordinar și de profesor asociat din cadrul diferitelor universități, prin convocarea candidaților considerați apți […], trebuie efectuată în orice caz cu respectarea procedurilor aplicabile […]

[…]

8. Universitățile procedează la ocuparea posturilor de profesor ordinar și de profesor asociat după finalizarea procedurilor, prevăzute de propriile lor regulamente, care asigură evaluarea comparativă a candidaților și publicitatea actelor și care sunt rezervate persoanelor care dețin titlul de [AȘN menționat] la alineatul 5 litera a) […]

9. Universitățile pot proceda la ocuparea a până la 10 % din posturile de profesor ordinar și de profesor asociat prin numirea directă a unor cercetători specializați străini sau italieni angajați în străinătate, care au obținut în străinătate un titlu de aptitudini academice de același nivel […]”

13 Articolul 3 din Decretul legislativ nr. 164/2006, intitulat „Aptitudinea științifică națională”, prevede:

„Titlul de [AȘN] se obține în urma procedurilor inițiate prin decret al ministrului, pentru fiecare sector și în mod distinct pentru categoria profesorilor ordinari și pentru cea a profesorilor asociați.

2. Titlul de [AȘN] se acordă în limita cotelor stabilite în anunțul adresat candidaților care au „piena maturità scientifica”, pentru categoria profesorilor ordinari, și „maturità scientifica”, pentru categoria profesorilor asociați.

3. Deținerea titlului de [AȘN] reprezintă o condiție necesară pentru participarea la procedurile menționate la articolul 1 alineatul 8 din lege și nu implică dreptul de acces la funcția de cadru didactic universitar.

4. În scopul participării la procedurile de angajare, validitatea titlului de [AȘN] este de patru ani de la data obținerii sale.”

14 Articolul 9 din Decretul legislativ nr. 164/2006, intitulat „Lucrările comisiilor de evaluare”, prevede:

„1. Comisiile de evaluare constituite în cadrul universităților în care se desfășoară examenul de aptitudine își aleg președinții și definesc criteriile generale și procedurile de evaluare comparativă a candidaților, aplicând, cât mai mult posibil, parametri recunoscuți la nivel național și internațional.

[…]

3. Pentru a evalua activitatea științifică, celelalte titluri științifice și curriculum vitae-ul candidatului, inclusiv în ceea ce privește activitatea pedagogică și eventuala experiență profesională și organizatorică, comisia ține seama de următoarele criterii:

a) originalitatea și caracterul inovator al activității științifice, care include publicațiile, brevetele și proiectele inovatoare, precum și rigoarea metodologică;

b) aportul individual al candidatului, stabilit în mod analitic, în cadrul lucrărilor colective, atunci când [acest aport] poate fi identificat;

c) conducerea și coordonarea unor grupuri de cercetare;

d) pertinența activității candidatului în raport cu disciplinele care fac parte din sectorul pentru care a fost inițiată procedura sau cu aspectele interdisciplinare la care se referă aceasta;

e) importanța științifică a publicațiilor și difuzarea acestora în cadrul comunității științifice;

f) caracterul continuu în timp al activității științifice, având în vedere de asemenea evoluția cunoștințelor în domeniul specific;

g) importanța și caracteristicile angajamentelor didactice, atestate de organismele în cauză;

h) importanța și caracteristicile activităților exercitate în domeniul clinic și terapeutic, precum și în orice alt domeniu profesional și de activitate în care experiența și competențele asociate sunt cerute în mod explicit sau completează profilul general al candidatului.

4. Aprecierea comisiei în ceea ce privește activitatea științifică, titlurile deținute și competența generală a candidatului este formulată făcându-se referire în mod specific la criteriile menționate la alineatele 1 și 3.

5. După ce a avut loc evaluarea activității științifice și a titlurilor, în cadrul examenelor de aptitudine referitoare la categoria profesorilor asociați, candidații participă la o probă pedagogică și își prezintă activitatea științifică. Anunțul privind depunerea candidaturilor poate să prevadă că aceste probe se vor desfășura în limba străină care face obiectul evaluării comparative. În [cadrul] examenelor referitoare la categoria profesorilor ordinari, candidații își prezintă activitatea științifică, iar cei care nu au calificarea de profesor asociat participă de asemenea la o probă pedagogică, ce completează evaluarea generală.

[…]

9. La finalizarea lucrărilor sale, prin decizie adoptată cu majoritatea voturilor membrilor, comisia indică, după realizarea unei evaluări comparative, care sunt candidații considerați apți să primească titlul de [AȘN], în limita cotelor stabilite în anunțul privind depunerea candidaturilor."

Acțiunea principală și întrebarea preliminară

15 După ce a desfășurat activități universitare începând din anul 1991, domnul Rubino, resortisant italian, a obținut în anul 2005 o „Habilitation" (facultas legendi) în disciplina oceanografie, precum și „Lehrbefugnis" (venia legendi) la Facultatea de Științe Geofizice a Universității din Hamburg (Germania). Aceste titluri atestă aptitudinea sa de a preda în cadrul unei universități în calitate de profesor ordinar („Ordinarius") în sistemul german de învățământ superior.

16 Domnul Rubino lucrează în prezent în calitate de oceanograf fizician la Universitatea Ca' Foscari din Veneția (Italia) și este înscris din anul 1999 în registrele italiene ale cercetătorilor universitari.

17 Începând cu data de 14 septembrie 2007, domnul Rubino a solicitat în mai multe rânduri recunoașterea în Italia a calificărilor sale dobândite în Germania, în vederea înscrierii sale pe lista deținătorilor titlului de AȘN.

18 Ministerul a respins însă aceste cereri prin decizia din 23 ianuarie 2008. Acesta contestă echivalența dintre „Lehrbefugnis" acordată în Germania și AȘN specifică sistemului universitar italian, considerând că Decretul legislativ nr. 206/2007 nu este aplicabil, în măsura în care profesia de cadru didactic universitar nu reprezintă o profesie reglementată în Italia, întrucât din aceasta fac parte persoane angajate pe baza unei proceduri de selecție la care participarea este posibilă fără a fi necesară deținerea unui anumit titlu de studii.

19 Domnul Rubino a sesizat Tribunale amministrativo regionale del Lazio (Tribunalul Administrativ Regional din Lazio) cu o acțiune îndreptată împotriva acestei decizii a ministerului, susținând că aceasta este contrară dreptului comunitar, în special Directivei 2005/36.

20 Considerând că pot exista îndoieli cu privire la compatibilitatea cu dreptul comunitar a reglementării italiene, Tribunale amministrativo regionale del Lazio a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Principiul comunitar al eliminării obstacolelor care stau în calea liberei circulații a persoanelor și a serviciilor între statele membre ale Comunității [Europene] și principiul comunitar al recunoașterii reciproce a diplomelor, a certificatelor și a altor titluri oficiale de calificare, prevăzute la articolul 3 alineatul (1) litera (c) și la articolul 47 alineatul (1) [CE], precum și dispozițiile Directivei 2005/36 […] se opun unei reglementări naționale, precum Decretul legislativ nr. 206/2007, care exclude profesia de cadru didactic universitar dintre profesiile reglementate pentru care se prevede recunoașterea calificărilor profesionale?”

Cu privire la întrebarea preliminară

21 Potrivit instanței de trimitere, în Italia nu sunt necesare niciun titlu de calificare și nicio experiență profesională pentru a avea acces la profesia de cadru didactic universitar sau pentru exercitarea acesteia.

22 Întrebarea adresată trebuie, prin urmare, înțeleasă ca urmărind în esență să se stabilească dacă faptul că accesul la această profesie este rezervat candidaților care au trecut de o procedură precum cea care permite acordarea titlului de [AȘN] are drept consecință că profesia respectivă constituie o profesie reglementată în sensul articolului 3 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2005/36.

23 Trebuie subliniat, în acest context, că definiția noțiunii de profesie reglementată în sensul Directivei 2005/36 face obiectul dreptului comunitar (a se vedea, prin analogie, în ceea ce privește Directiva 89/48, Hotărârea din 8 iulie 1999, Fernández de Bobadilla, C-234/97, Rec., p. I-4773, punctul 14, și Hotărârea din 9 septembrie 2003, Burbaud, C-285/01, Rec., p. I-8219, punctul 43).

24 Din articolul 3 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2005/36 rezultă că reprezintă o profesie reglementată o activitate profesională care, în ceea ce privește condițiile sale de acces sau de exercitare, este reglementată direct sau indirect prin acte cu putere de lege sau prin acte administrative care impun posesia anumitor calificări profesionale.

25 Potrivit articolului 3 alineatul (1) litera (b) și articolului 11 litera (a) punctul (i) din Directiva 2005/36, calificările profesionale menționate pot consta, printre altele, în calificări atestate printr-un titlu de calificare sau printr-un atestat de competență eliberat pe baza unui examen special fără formare prealabilă.

26 Domnul Rubino susține că AȘN reprezintă un atestat de competență eliberat pe baza unui astfel de examen special fără formare prealabilă în sensul articolului 11 litera (a) punctul (i) din Directiva 2005/36. Domnul Rubino deduce din aceasta că este vorba despre o calificare profesională în sensul articolului 3 alineatul (1) litera (b) din această directivă și că, în consecință, profesia de cadru didactic universitar este în Italia o profesie reglementată în sensul articolului 3 alineatul (1) litera (a) din directiva menționată. Domnul Rubino ajunge astfel la concluzia că, potrivit articolului 13 alineatul (1) din aceasta, calificările pe care le-a obținut în Germania îi dau dreptul de a fi înscris pe lista deținătorilor titlului de AȘN.

27 Trebuie subliniat însă că din jurisprudență rezultă că sistemele generale de recunoaștere a diplomelor stabilite prin Directivele 89/48 și 92/51 nu privesc alegerea procedurilor de selecție și de angajare prevăzute pentru ocuparea unui post și că aceste sisteme nu pot fi invocate drept temei al unui drept de a fi efectiv recrutat. Astfel, sistemele menționate se limitează la a impune recunoașterea calificărilor obținute într-un stat membru pentru a permite celui care le deține să candideze pentru un post

într-un alt stat membru, potrivit procedurilor de selecție și de angajare ce reglementează accesul la o profesie reglementată în acel stat (a se vedea în acest sens, în ceea ce privește Directiva 89/48, Hotărârea Burbaud, citată anterior, punctul 91). Aceste principii rămân valabile și în urma reorganizării și a raționalizării ce rezultă din adoptarea Directivei 2005/36.

28 Prin urmare, un solicitant nu poate invoca Directiva 2005/36 pentru a obține scutirea de o parte dintr-o procedură de selecție și de angajare.

29 Or, astfel cum reiese din dosarul prezentat Curții și din reglementarea italiană citată de instanța de trimitere, obținerea titlului de AȘN reprezintă o etapă de selecție în cadrul procedurii de angajare a cadrelor didactice universitare.

30 Această procedură cuprinde astfel două etape, obținerea titlului de AȘN fiind prima dintre acestea. Numele deținătorilor acestui titlu sunt înscrise pe o listă a persoanelor care dețin titlul de AȘN și care pot apoi, în cea de a doua etapă a procedurii de selecție, să își depună candidatura pentru un post specific în cadrul unei universități, putând, în consecință, să fie angajați potrivit unor criterii care variază de la o universitate la alta.

31 În ceea ce privește în special procedura de selecție care permite obținerea titlului de AȘN, articolul 1 alineatul 5 litera a) punctul 1) din Legea nr. 230/2005, precum și articolul 3 alineatul 2 și articolul 9 alineatul 9 din Decretul legislativ nr. 164/2006 prevăd că numărul maxim de persoane care pot obține acest titlu este stabilit de la început pentru fiecare disciplină în funcție de nevoile indicate de universități. În plus, din articolul 1 alineatul 8 din Legea nr. 230/2005 și din articolul 9 din Decretul legislativ nr. 164/2006 rezultă că selecția se realizează pe baza unei evaluări comparative a candidaților care se prezintă, iar nu prin aplicarea unor criterii absolute. Pe de altă parte, potrivit articolului 1 alineatul 6 din Legea nr. 230/2005 și articolului 3 alineatul 4 din Decretul legislativ nr. 164/2006, AȘN este valabilă pentru o perioadă de timp limitată.

32 Trebuie să se constate că faptul de a fi declarat admis în urma unei proceduri care urmărește selectarea unui număr predefinit de persoane pe baza unei evaluări comparative a candidaților, iar nu prin aplicarea unor criterii absolute, și care conferă un titlu a cărui validitate este strict limitată în timp nu poate fi considerat o calificare profesională în sensul articolului 3 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2005/36.

33 În acest context, împrejurarea, invocată de domnul Rubino, că articolul 1 alineatul 9 din Legea nr. 230/2005 permite universităților, prin derogare de la normele aplicabile în general, să procedeze la ocuparea a până la 10 % din posturile de profesor prin numirea directă a unor cercetători specializați străini sau italieni angajați în străinătate, care au obținut în străinătate un titlu echivalent titlului de AȘN, nu este pertinentă în sine în ceea ce privește răspunsul care trebuie dat întrebării adresate referitor la Directiva 2005/36. Este de altfel stabilit că, în cadrul procedurii principale, domnul Rubino nu invocă această dispoziție derogatorie, ci solicită să fie inclus în lista deținătorilor titlului de AȘN fără a trebui să participe la procedura de selecție prevăzută de reglementarea națională aplicabilă.

34 Cu toate acestea, având în vedere că întrebarea adresată face referire la dispozițiile Tratatului CE referitoare la libertățile fundamentale, trebuie amintit că articolele 39 CE și 43 CE garantează resortisanților statelor membre accesul, fără nicio discriminare pe motiv de cetățenie, la activitățile salariate și la cele independente. Revine, în consecință, autorităților naționale sarcina de asigura în special că, în cadrul unei proceduri de selecție precum cea prin care se realizează înscrierea pe lista deținătorilor titlului de AȘN, calificările dobândite în alte state membre sunt recunoscute la adevărata lor valoare și sunt luate în considerare în mod corespunzător (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Burbaud, citată anterior, punctele 99 și 100).

35 Având în vedere toate aceste considerații, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că faptul că accesul la o profesie este rezervat candidaților care au fost declarați admiși în urma unei proceduri care urmărește selectarea unui număr predefinit de persoane pe baza unei evaluări comparative a candidaților, iar nu prin aplicarea unor criterii absolute, și care conferă un titlu a cărui validitate este strict limitată în timp nu are drept

consecință că profesia respectivă constituie o profesie reglementată în sensul articolului 3 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2005/36.

36 Cu toate acestea, articolele 39 CE și 43 CE impun obligația de a recunoaște la adevărata lor valoare și de a lua în considerare în mod corespunzător în cadrul unei astfel de proceduri calificările dobândite în alte state membre.

Cu privire la cheltuielile de judecată

37 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a opta) declară:

Faptul că accesul la o profesie este rezervat candidaților care au fost declarați admiși în urma unei proceduri care urmărește selectarea unui număr predefinit de persoane pe baza unei evaluări comparative a candidaților, iar nu prin aplicarea unor criterii absolute, și care conferă un titlu a cărui validitate este strict limitată în timp nu are drept consecință că profesia respectivă constituie o profesie

reglementată în sensul articolului 3 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale.

Cu toate acestea, articolele 39 CE și 43 CE impun obligația de a recunoaște la adevărata lor valoare și de a lua în considerare în mod corespunzător în cadrul unei astfel de proceduri calificările dobândite în alte state membre.

Semnături